

GHIDUL SOLICITANTULUI

pentru

MĂSURA 3 - Dezvoltarea antreprenoriatului

cu obiective care se încadrează în prevederile art. 19 alin. (1) lit a) (ii) din Regulamentul (PE și C) nr. 1305/2013

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea MĂSURII 3 - DEZVOLTAREA ANTREPRENORIATULUI**Versiunea - Martie 2018 -**

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai finanțărilor din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) implementat prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020 și se constituie în suport informativ complex pentru întocmirea proiectelor conform exigențelor specifice ale PNDR.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, elaborarea, editarea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a implementării proiectului dumneavoastră.

De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții eligibile pentru finanțări din fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile care trebuie prezentate, modelul Cererii de Finanțare, Planului de afaceri, al Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor necesare.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări ca urmare a actualizării legislației naționale și comunitare sau procedurale - varianta actualizată a ghidului urmând a fi publicată pe pagina de internet www.gal.confluentenordice.ro.

CUPRINS**CAPITOLUL 1 - PREVEDERI GENERALE**

- 1.1 Contribuția Măsurii 3 la domeniile de intervenție
- 1.2 Obiectivele Măsurii 3
- 1.3 Contribuția publică totală a Măsurii 3
- 1.4 Tipul sprijinului, sumele aplicabile și rata sprijinului
- 1.5 Legislația națională și europeană aplicabilă Măsurii 3
- 1.6 Teritoriul eligibil

CAPITOLUL 2 - LANSAREA APELURILOR DE SELECȚIE ȘI DEPUNEREA PROIECTELOR**CAPITOLUL 3 - CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI**

- 3.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile?
- 3.2 Condiții la depunerea, implementarea și monitorizarea proiectului

CAPITOLUL 4 - CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI**CAPITOLUL 5 - CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE**

- 5.1 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile
- 5.2 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

CAPITOLUL 6 - VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL**CAPITOLUL 7 - COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE LA GAL**

- 7.1 Completarea Cererii de Finanțare
- 7.2 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare
- 7.3 Verificarea Dosarului Cererii de Finanțare

CAPITOLUL 8 - SELECȚIA PROIECTELOR

- 8.1 Procedura de evaluare și selecție
- 8.2 Criterii de selecție

CAPITOLUL 9 - DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA CERERII DE FINANȚARE LA OJFIR/CRFIR

- 9.1 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare la OJFIR/CRFIR

CAPITOLUL 10 - CONTRACTAREA FONDURILOR

- 10.1 Semnarea contractelor de finanțare
- 10.2 Modificarea contractelor de finanțare
- 10.3 Încetarea contractului de finanțare

CAPITOLUL 11 - PLATA**CAPITOLUL 12 - MONITORIZAREA PROIECTULUI****CAPITOLUL 13 - DEFINIȚII ȘI ABREVIERI**

- 13.1 Definiții
- 13.2 Abrevieri

CAPITOLUL 14- INFORMAȚII UTILE

14.1 Documente necesare întocmirii Cererii de Finanțare

14.2 Lista formularelor disponibile pe site-ul GAL

CAPITOLUL 1 - PREVEDERI GENERALE**1.1 Contribuția Măsurii 3 la domeniile de intervenție**

Măsura 3 „Dezvoltarea antreprenoriatului” din cadrul STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A ASOCIAȚIEI GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ CONFLUENTE NORDICE 2014-2020 este reglementată de prevederile art. 19 alin. (1) lit a) (ii) din Regulamentul (PE și C) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare și contribuie la domeniul de intervenție:

6A - „Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă”.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: mediu, climă și inovare Sinergia cu alte măsuri din SDL: M4/6A; M6/6B; M7/6B; M8/6B

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M1/2B; M2/2A; M4/6A; M8/6B

Tipul măsurii: Sprijin forfetar

Domeniile de diversificare acoperite în cadrul măsurii sunt:

- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, articolelor de hârtie și carton, produselor chimice; industrie metalurgică) în vederea comercializării, producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului etc.);
- Activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.);
- Activități turistice (ex: servicii turistice și agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică, etc.);
- Servicii (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare, reparații mașini, consultanță, contabilitate, audit, servicii în tehnologia informației și servicii informatice; alte servicii destinate populației din spațiul microregiunii, etc.).

1.2 Obiectivele Măsurii 3

Sprijinul acordat prin Măsura 3 contribuie la stimularea mediului de afaceri rural, în special privind crearea de activități productive (inclusiv în sectoare cu potențial de creștere) și furnizarea de servicii primare pentru populație.

Sprijinul din cadrul măsurii se va axa pe activități de producție, meșteșugărești, turistice, agro-turistice și prestarea de servicii. Pentru crearea de venituri alternative, fermierii/membrii familiei acestora vor fi încurajați să își diversifice activitatea către sectorul non-agricol.

Atenție! NU sunt eligibile activitățile complementare activităților desfășurate de solicitant înaintea depunerii proiectului.

Prin activitate complementară se înțelege activitatea care se desfășoară în scopul completării/dezvoltării/optimizării activităților solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfășurate de acesta anterior depunerii proiectului.

Obiectiv de dezvoltare rurală: obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii:

- Încurajarea inițiativelor în domeniul non-agricol în special al celor cu caracter inovativ;
- Diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non agricol;
- Crearea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi;
- Crearea infrastructurii și serviciilor turistice.

Sprijinul acordat prin Măsura 3 contribuie la promovarea diversificării activităților agricole prin crearea de activități noi neagricole, la înființarea și dezvoltarea de micro-întreprinderi și întreprinderi mici și implicit, la crearea de locuri de muncă, obținerea de venituri alternative pentru populația din mediul rural și reducerea gradului de dependență față de sectorul agricol, ceea ce contribuie la o dezvoltare economică durabilă și reducerea sărăciei în spațiul rural.

Luând în considerare elementele analizei SWOT, care identifică la nivelul GAL „Confluente Nordice” o nevoie accentuată de înființare a micilor întreprinderi, pentru a asigura populației din teritoriu accesul la servicii și produse care să ducă la creșterea nivelului de trai, dar și la dezvoltarea economiei locale.

Măsura 3 are ca scop crearea de noi activități neagricole pentru fermierii deținători ai exploatațiilor agricole de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru întreprinzătorii din mediul rural care se încadrează în categoria micro-întreprinderilor sau întreprinderilor mici.

Finanțarea proiectelor prin măsura propusă va urmări să ofere cât mai multor beneficiari posibilitatea de a intra pe piață și de a se dezvolta economic, iar în subsidiar, se va aduce contribuție dezvoltării economice locale și, pe termen lung, eliminarea teritoriului din categoria zonelor sărace (CS 1.2), impactul fiind unul general și esențial.

1.3 Contribuția publică totală a Măsurii 3

Contribuția publică totală aferentă Măsurii 3 este de **120.000 euro**.

1.4 Tipul sprijinului, sumele aplicabile și rata sprijinului

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea înființării de noi activități non-agricole în teritoriul GAL Confluente Nordice pe baza unui plan de afaceri pentru proiectele de tip start-up.

Sprijinul public este 100% nerambursabil.

Cuantumul sprijinului este de **40.000 de euro/proiect**.

Sprijinul se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 70% din cuantumul sprijinului după semnarea Contractului de Finanțare;
- 30% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția respectării Planului de Afaceri, fără a depăși cinci ani de la încheierea Contractului de Finanțare.

Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 5 ani și include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe.

În cazul neîndeplinirii corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive, cu excepția întreprinderilor unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.

1.5 Legislația națională și europeană aplicabilă Măsurii 3**Legislația europeană**

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare.

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislația națională

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale;

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale - Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 82/ 1991 a contabilității - Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 36/1999 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultura;

Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea 566/2004 a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;

Legea 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.182/2016;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, aprobată prin Legea 190/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/ 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.56/2016;

Ordonanța Guvernului 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 27/ 2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 2371/2007 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Ordin ANSVSA nr.17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență medical-veterinară, cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANSVSA nr. 16/2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANT nr. 65/2013 privind Norme de clasificare a structurilor de turism cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013 ;

Ordinul MADR nr.1731/2015 privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole" ;

Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014- 2020;

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de în aplicare a Comisiei Europene nr. C(2015)3508 din 26 mai 2015, cu modificările ulterioare;

Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole;

1.6 Teritoriul eligibil

Proiectele eligibile se vor desfășura pe Teritoriul Asociației GAL Confluente Nordice.

În accepțiunea SDL 2014-2020 și implicit a acestei măsuri, teritoriul GAL Confluente Nordice cuprinde 12 unități administrativ teritoriale din județul Suceava, din care un oraș (Gura Humorului) și 11 comune (Berchișești, Capu Câmpului, Ciprian Porumbescu, Cornu Luncii, Drăgoiești, Ostra, Păltinoasa, Râșca, Slatina, Stulpicani și Valea Moldovei).

În acest context, termenii UAT, comună, sat, spațiu rural, folosiți în continuare, se vor referi la teritoriul eligibil prezentat anterior.

CAPITOLUL 2 - LANSAREA APELURILOR DE SELECȚIE ȘI DEPUNEREA PROIECTELOR

Locul și intervalul orar în care se pot depune proiectele: Proiectele se depun la sediul Asociației GAL „Confluente Nordice”, Oraș Gura Humorului, Strada Locotenent V. Marceanu, Nr. 22 Județul Suceava, de luni până vineri inclusiv, în intervalul orar 10:00 - 14:00.

Perioada de depunere a proiectelor: 23.04.2018 - 28.05.2018 - conform Apelului de selecție (în cazul prelungirii sesiunii de depunere a proiectelor perioada va fi cea din Apelul de selecție prelungit)

Date de contact și informații suplimentare:

Pentru depunerea proiectelor și pentru informații suplimentare, Asociația GAL Confluente Nordice pune la dispoziția solicitanților un birou de relații cu publicul deschis de luni până vineri, de la 10:00-14:00

Telefon - 0230.252.105

E-mail: galconfluentenordice@gmail.com,

Website: www.gal.confluentenordice.ro

Punctajul minim pentru această măsură este de 15 puncte.

Alocarea pe sesiune: 120.000 Euro

GAL lansează pe plan local apeluri de selecție a proiectelor, conform priorităților descrise în strategie. Acestea vor fi publicate/afișate:

- ✓ pe site-ul propriu (varianta detaliată)
- ✓ la sediul GAL (varianta detaliată, pe suport tipărit)
- ✓ la sediile primăriilor partenere GAL (varianta simplificată)
- ✓ prin mijloacele de informare mass-media locale/regionale/naționale (varianta simplificată), după caz.

Data lansării apelului de selecție este data deschiderii sesiunii de depunere a proiectelor la GAL.

GAL Confluente Nordice va elabora un Calendar estimativ al lansării măsurilor prevăzute în SDL, pentru fiecare an calendaristic. Pentru asigurarea transparenței, Calendarul estimativ și Calendarul modificat vor fi postate pe pagina web a GAL www.gal.confluentenordice.ro și afișate la sediile primăriilor partenere GAL.

Apelurile se adresează solicitanților eligibili, care sunt interesați de elaborarea și implementarea unor proiecte care răspund obiectivelor și priorităților din SDL.

Apelul de selecție se lansează cu minimum 30 de zile calendaristice înainte de data limită de depunere a proiectelor.

Alocarea financiară disponibilă a măsurii, alocarea pe sesiune și perioada de depunere vor fi publicate în Anunțul privind Lansarea apelurilor de selecție.

CAPITOLUL 3 - CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI**3.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile?**

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această măsură sunt:

- Fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități neagricole pentru prima dată, inclusiv beneficiari direcți ai măsurilor M1/2B și M2/2A (autorizați cu statut minim de PFA);
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente, care își propun activități neagricole pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maximum 3 ani fiscali consecutivi, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acestora (start-ups).

Atenție! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile

3.2 Condiții la depunerea, implementarea și monitorizarea proiectului

Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (start-up) trebuie să fie înregistrate la ONRC și să-și desfășoare activitatea în teritoriul GAL Confluente Nordice. În cazul în care proiectul este amplasat atât pe teritoriul GAL, cât și în zona rurală adiacentă acestuia, finanțarea proiectului este eligibilă cu condiția ca solicitantul să aibă sediu, punct/punctele de lucru pe teritoriul acoperit de GAL și investiția să se realizeze pe teritoriul GAL Confluente Nordice. Sunt eligibili în cadrul Măsurii 3, numai solicitanții înscriși la ONRC.

Pentru a fi eligibili, solicitanții care la data depunerii Cererii de Finanțare aveau autorizat codul/codurile CAEN propus/propuse prin proiect, au obligația de a depune o Declarație întocmită și asumată prin semnătură de către un expert contabil, din care să reiasă faptul că întreprinderea nu a desfășurat niciodată activitatea pentru care solicită finanțare.

Atenție! Este eligibil pentru finanțare solicitantul care propune realizarea de activități aferente mai multor coduri CAEN înregistrate la Registrul Comerțului, autorizate/ neautorizate în condițiile Legii nr. 359/2004. În cazul în care prin proiect sunt propuse activități aferente mai multor coduri CAEN (maximum 5 coduri CAEN), cu valori diferite ale punctajelor de selecție, se va acorda punctajul cel mai mic.

Nu sunt eligibili solicitanții ai căror asociați/acționari dețin părți sociale în cadrul altor întreprinderi care își desfășoară activitatea în baza aceluiași/acelorași cod/coduri CAEN autorizat/autorizate la ONRC, ca cel/cele propus/propuse prin Planul de afaceri sau a unor coduri CAEN complementare acestuia/acestora, autorizate.

Nu sunt eligibili solicitanții în cadrul cărora se regăsesc asociați/acționari - persoane fizice rude de gradul I sau care sunt soț/soție cu asociați/acționari în cadrul altei întreprinderi care solicită în cadrul aceleiași sesiuni sau au beneficiat de sprijin financiar forfetar prin Măsura 3 și/sau prin sub-măsura 6.2 „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zonele rurale” pentru aceleași tipuri de activități sau activități complementare.

În acest sens solicitanții vor declara că nu se află în această situație (bifă în Secțiunea F - a Cererii de Finanțare).

Sprijinul financiar forfetar pentru înființarea de activități neagricole poate fi accesat o singură dată prin Măsura 3 sau prin Sub-măsura 6.2 - „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zonele rurale” cu condiția ca asociații/acționarii solicitantului să nu dețină această calitate în cadrul altor întreprinderi care au beneficiat de sprijin nerambursabil forfetar prin aceste măsuri/submăsuri.

În situația solicitanților cu asociați/ acționari comuni doar un singur solicitant poate fi eligibil, o singură dată, pentru sprijin financiar nerambursabil forfetar în cadrul Măsurii 3 și a sub-măsurii 6.2 - „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zonele rurale”.

Un singur membru al unei gospodării agricole poate beneficia de sprijin financiar nerambursabil forfetar pe Măsura 3 pe întreaga perioadă de programare 2014-2020.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul Măsurii 3 „Dezvoltarea antreprenoriatului”, în funcție de forma de organizare sunt:

- ✓ **Persoană fizică autorizată** - înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Întreprindere individuală** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Întreprindere familială** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate în nume colectiv - SNC** - înființată în baza Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate în comandită simplă - SCS** - înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată cu modificările și completările ulterioare);

- ✓ **Societate pe acțiuni - SA** - înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate în comandită pe acțiuni - SCA**- înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate cu răspundere limitată¹ - SRL**- înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate comercială cu capital privat** înființată în baza Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate agricolă înființată în baza Legii nr. 36/1991** privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultura cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate cooperativă de gradul 1** înființată în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației, republicată, respectiv societăți cooperatice meșteșugărești și societăți cooperatice de consum care au prevăzute în actul constitutiv ca obiect desfășurarea de activități neagricole;
- ✓ **Cooperativă agricolă de grad 1²** înființată în baza Legii cooperației agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție! În cadrul Măsurii 3, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- ✓ **Micro-întreprindere** - maximum 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- ✓ **Întreprindere mică** - între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza *Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria micro-întreprindere sau întreprindere mică și a Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate*, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

Dacă există neconcordanțe între verificările realizate prin intermediul ONRC, Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria **micro-întreprindere sau întreprindere mică** și Calculul pentru întreprinderile partenere sau legate, se vor solicita informații suplimentare pentru corectarea acestora.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.4¹ din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 4² din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 4³ iar întreprinderile legate la art. 4⁴ din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4⁵ al Legii nr. 346/2004.

¹ În categoria SRL-uri este inclusă și micro-întreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("**societate cu răspundere limitată - debutant**" sau "**S.R.L. - D.**"). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării micro-întreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilități pentru micro-întreprinderile nou-înființate, conduse de întreprinzători tineri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată, în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Acordarea sprijinului nerambursabil prin M 3 pentru această categorie de solicitanți se va face cu respectarea criteriilor privind încadrarea în ajutorul de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 precum și în legislația națională în vigoare, respectiv încadrarea în plafonul maxim 200.000 Euro pe care o întreprindere unică îi poate primi pe o perioadă de 3 ani consecutivi.

² A se vedea: art. 4 alin. (2) din legea cooperației: Cooperativele agricole de gradul 1 sunt asociații de persoane fizice și persoane fizice autorizate definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoane fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” conform art. 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria micro-întreprindere sau întreprindere mică și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.³

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonomă pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

- ✓ **Solicitanții/beneficiarii după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR**, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;

Categoriile de solicitanți restricționați de la finanțare, sunt:

- ✓ Beneficiarii de sprijin prin Măsura 3, precum și beneficiarii măsurilor similare din cadrul PNDR care au ca tip de sprijin sumă forfetară și sunt finanțate prin sub-Măsura 6.2.

CAPITOLUL 4 - CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Pentru a putea primi sprijin în cadrul Măsurii 3, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții de eligibilitate:

EG 1: Solicitantul se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili ?

EG 2: Planul de afaceri prevăzut conține cel puțin :

- (i) situația economică inițială a persoanei, a microîntreprinderii sau a întreprinderii mici care solicită sprijinul;
- (ii) etapele și obiectivele pentru dezvoltarea noilor activități ale persoanei sau ale exploatației agricole, ale microîntreprinderii sau ale întreprinderii mici;
- (iii) detalii privind acțiunile necesare pentru dezvoltarea activităților persoanei sau ale exploatației agricole, ale microîntreprinderii sau ale întreprinderii mici, cum ar fi investițiile, formarea sau consilierea.

EG 3: Proiectul prevede acordarea sprijinului în cel puțin două rate pe o perioadă de maximum cinci ani.

EG 4: Solicitantul trebuie să prezinte un **Plan de afaceri** pentru desfășurarea activităților neagricole;

EG 5: Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL „Confluente Nordice”;

EG 6: Implementarea Planului de Afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

EG 7: Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură.

EG 8: Investiția va include măsuri de îmbunătățire și/sau protejare a calității mediului înconjurător și/sau de creștere a eficienței energetice (ex. utilizarea surselor regenerabile de energie, utilizare unor tehnologii și/sau echipamente care permit creșterea eficienței energetice, minimizarea la sursă a deșeurilor generate și/sau colectarea selectivă și/sau creșterea gradului de recuperare și/sau reciclare a deșeurilor);

EG 9: Structurile de primire turistice vor fi în conformitate cu normele de clasificare prevăzute în legislația națională în vigoare;

Alte angajamente:

- ✓ Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

³ A se vedea: art. 6 alin. (3) din legea 346/2004: În cazul unei întreprinderi nou-înființate, ale cărei situații financiare nu au fost aprobate, în condițiile legii, datele cu privire la numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri anuală netă și activele totale se determină în cursul exercițiului financiar și se declară pe propria răspundere de către reprezentantul/reprezentanții întreprinderii în cauză

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL. Ca excepție, pentru anumite proiecte de servicii (ex.: formare profesională, informare, organizare evenimente), care vor fi detaliate în documentele specifice de implementare, cheltuielile pot fi eligibile și pentru acțiuni realizate în afara teritoriului GAL, dacă beneficiul sprijinului se adresează teritoriului GAL.

Dacă pe parcursul perioadei de implementare sau de monitorizare a proiectului se încalcă cel puțin un criteriu de eligibilitate, de selecție sau se modifică amplasamentul propus prin Cererea de Finanțare respectiv în Planul de Afaceri, Contractul de Finanțare se reziliază și se procedează la recuperarea întregului sprijin.

PLANUL DE AFACERI se completează utilizând Anexa 2 „Model Plan de afaceri” de la Cererea de Finanțare și **va include cel puțin următoarele:**

- ✚ **Titlul proiectului**, data întocmirii acestuia;
- ✚ **Prezentarea situației economice inițiale a solicitantului** (de ex. datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii, facilități de producție, dotarea);
- ✚ **Prezentarea etapelor** pentru dezvoltarea noilor activități ale solicitantului (planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu);
- ✚ **Prezentarea obiectivelor** - (general, obligatoriu de îndeplinit și cele specifice) - care se intenționează a fi atinse prin realizarea investițiilor propuse prin planul de afaceri ;
- ✚ **Prezentarea detaliată a acțiunilor și resurselor** aferente (materiale, umane și financiare) necesare pentru atingerea obiectivelor și dezvoltarea activităților beneficiarului, cum ar fi investițiile, formarea sau consilierea, care să contribuie la dezvoltarea activităților întreprinderii, inclusiv crearea sau dezvoltarea de noi abilități/competențe ale angajaților.

Obiectivul obligatoriu de îndeplinit constă în dovada desfășurării activităților comerciale în cadrul proiectului. Beneficiarul trebuie să demonstreze desfășurarea activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate înainte de depunerea celei de-a doua cereri de plată . Pentru acest obiectiv solicitantul stabilește un procent de comercializare a producției/serviciilor de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată .

Prin acțiunile propuse în Planul de afaceri trebuie să se asigure fezabilitatea proiectului și continuitatea activității după încetarea acordării sprijinului, pe toată perioada de execuție și monitorizare a proiectului.

La depunerea celei de-a doua cereri de plată, beneficiarul trebuie să facă dovada desfășurării activităților comerciale. Cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de afaceri.

În situația în care la verificare se constată faptul că producția comercializată sau activitățile prestate de către solicitant nu respectă procentul propus de beneficiar, se procedează în funcție de situație, astfel:

1. Dacă procentul realizat se menține în cerințele prevăzute la CS4, suma aferentă procentului nerealizat (diferența între procentul propus de beneficiar în Planul de afaceri și procentul realizat) se reține din cea de-a doua tranșă de plată. Pentru calculul sumei de reținut, procentul nerealizat se aplică la întreaga valoare a sprijinului contractat. În cazul în care diferența este mai mare decât cea de-a doua tranșă de plată, se constituie, în completare, un debit de recuperat din prima tranșă de plată.

2. Dacă procentul realizat nu se menține în cerințele prevăzute la CS4, punctajul se recalculează și pot exista următoarele situații:

Implementarea proiectului

Perioada de implementare a proiectului (a planului de afaceri) este de maximum 57 de luni de la încheierea contractului de finanțare până la data depunerii dosarului celei de-a doua tranșe de plată. Data deciziei de acordare a sprijinului reprezintă data semnării Contractului de Finanțare.

Monitorizarea proiectului

Perioada de monitorizare a proiectului este de 3 ani de la data efectuării ultimei plăți efectuate de către Autoritatea Contractantă.

a. Proiectul ar fi fost selectat - punctajul recalculat este mai mare decât punctajul ultimului proiect selectat în sesiunea respectivă - suma aferentă diferenței procentului nerealizat (diferența între procentul propus de beneficiar în Planul de afaceri și procentul realizat) se reține din cea de-a doua tranșă de plată. Pentru calculul sumei de reținut, procentul nerealizat se aplică la întreaga valoare a sprijinului contractat. În cazul în care diferența este mai mare decât cea de-a doua tranșă de plată, se constituie, în completare, un debit de recuperat din prima tranșă de plată;

b. Proiectul nu ar fi fost selectat - punctajul recalculat este mai mic decât procentul ultimului proiect selectat în sesiunea respectivă, - prima tranșă de plată va fi recuperată integral și, implicit, tranșa a doua de plată nu se va mai acorda.

Obiectivele specifice sunt minimum 2 - maximum 5 iar ponderile aferente fiecăruia sunt de minimum 20% și vor fi stabilite în funcție de importanța acestora la realizarea obiectivului general propus prin proiect.

Atenție!

- **Suma procentelor** tuturor obiectivelor specifice **trebuie să fie 100%.**
- În cadrul obiectivelor specifice **nu se poate include obiectivul obligatoriu** de îndeplinit (comercializarea sau prestarea activităților).
- Consultanța și achiziția de teren **NU** pot fi obiective specifice, ci acțiuni în cadrul unui obiectiv specific.
- În situația în care la data solicitării celei de-a doua tranșe de plată se constată neîndeplinirea unuia/mai multor obiective specifice prevăzute în Planul de afaceri, AFIR va proceda la recuperarea unei sume, proporțional cu ponderea aferentă obiectivului/obiectivelor nerealizate (se aplică la întreaga valoare a sprijinului).

Se va avea în vedere ca la întocmirea PA și implementarea acestuia, cheltuielile operaționale propuse (salarii, materii prime, materiale consumabile, alte cheltuieli cu capitalul de lucru), să deservească **exclusiv activitatea propusă în PA** și să contribuie la îndeplinirea și realizarea PA.

Pentru desfășurarea activităților propuse prin proiect **solicitantul trebuie să asigure infrastructura necesară** (echipamente, utilaje, dotări, teren construit/neconstruit etc) și, **în secundar, poate să asigure capitalul de lucru** (achiziție materii prime, materiale etc). Se va asigura continuitatea activităților finanțate prin proiect după acordarea celei de a doua tranșe de plată.

Modificarea Planului de afaceri

Beneficiarul poate solicita **modificarea Planului de Afaceri de cel mult două ori** în perioada de implementare a acestuia, în baza unei justificări fundamentate, care să nu conducă la modificarea obiectivului obligatoriu, afectarea obiectivului general și a criteriilor de eligibilitate sau să modifice criteriile de selecție sub limita de punctaj care a determinat selecția proiectului. Modificarea amplasamentului se poate realiza numai în cadrul aceluiași UAT, în condițiile menținerii criteriilor de eligibilitate și de selecție. **De asemenea, se pot modifica procentele aferente obiectivelor specifice în limita a 10%, fără eliminarea acestora și cu menținerea nivelului minim de 20% aferent fiecărui obiectiv specific (de exemplu: un procent de 25% aferent unui obiectiv specific poate să crească cu 10%, ajungând la 35% dar nu poate scădea mai mult de 20%).**

Cu titlu de exemplu, se acceptă modificarea acțiunilor (prin eliminare sau adăugare) și a procentelor aferente obiectivelor specifice, cu condiția să nu se aducă atingere procentului minim al obiectivului obligatoriu și afectarea obiectivului general. Face excepție achiziția de teren ca acțiune în cadrul unui obiectiv specific.

În perioada de valabilitate a contractului de finanțare, pot fi modificate procentele obiectivelor specifice pe care solicitantul se angajează să le realizeze în cadrul Planului de afaceri cu condiția menținerii procentului minim al obiectivului obligatoriu și menținerea criteriilor de eligibilitate și a criteriilor de selecție peste punctajul în baza căruia a fost selectat.

Atenție! Dacă solicitantul a beneficiat de servicii de consiliere prin Măsura 02 "Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatațiilor agricole și servicii de înlocuire în cadrul exploatației" - aceste servicii nu vor mai fi incluse în Planul de afaceri. Verificarea se va efectua la depunerea Cererii de Finanțare și dacă se constată dubla finanțare, proiectul devine neeligibil.

CAPITOLUL 5 - CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE

5.1 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

Activitățile pentru care se solicită finanțare prin Măsura 3 trebuie să se regăsească în Lista codurilor CAEN eligibile în cadrul măsurii 3 (Anexa 7 la Ghidul solicitantului).

Sprajinul se acordă pentru îndeplinirea obiectivelor specifice care conduc la realizarea obiectivului general al proiectului și care se regăsesc în Planul de afaceri.

Toate cheltuielile propuse în Planul de afaceri, inclusiv capitalul de lucru⁴, capitalizarea întreprinderii⁵ și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de afaceri aprobat, corespunzătoare activităților codurilor CAEN din cererea de finanțare, sunt eligibile, indiferent de natura acestora, cu excepția achiziționării de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Sprajinul financiar se va acorda având în vedere cel mai mic plafon aferent activităților codurilor CAEN finanțate prin proiect.

Anexa 8 la Ghidul solicitantului cuprinde Lista codurilor CAEN aferente activităților pentru care sunt permise doar cheltuieli de dotare.

Condiții speciale pentru eligibilitatea anumitor tipuri de cheltuieli:

(1) Cheltuieli cu achiziția de terenuri

Având în vedere obiectivele Măsurii 3, care vizează diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de micro-întreprinderi și întreprinderi mici în sectorul neagricol, crearea de servicii și locuri de muncă în teritoriul GAL Confluente Nordice, precum și încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale, **achiziționarea de teren nu poate reprezenta un scop în sine, realizabil prin accesarea acestei măsuri.**

În vederea prevenirii utilizării alocării financiare aferente Măsurii 3 preponderent pentru achiziționarea de teren construit/neconstruit, această acțiune este admisă cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor cerințe:

- ✚ **Suma publică nerambursabilă utilizată** pentru achiziționarea terenului construit/ neconstruit este acceptată în limita a 10% din valoarea sprajinului acordat,
- ✚ În Planul de afaceri se demonstrează necesitatea achiziționării terenului în vederea dezvoltării afacerii și realizării obiectivului general al proiectului;
- ✚ Achiziția de teren reprezintă o **acțiune în cadrul unui obiectiv specific** al Planului de afaceri.

În cazul în care prin proiect, solicitantul propune achiziție de teren, în Planul de afaceri se va menționa obligatoriu localitatea (nivel de UAT comuna) în care va fi achiziționat terenul aferent realizării activităților propuse prin proiect; solicitantul/beneficiarul este obligat să implementeze proiectul în localitatea respectivă, menționată în Planul de afaceri, sub sancțiunea rezilierii proiectului.

Achiziționarea unei construcții poate fi eligibilă **numai împreună cu terenul aferent**, valoarea totală teren+ construcție trebuie să se încadreze în **limita a 10% din valoarea sprajinului acordat.**

Nu se acceptă achiziția apartamentelor/ birourilor în spații rezidențiale, respectiv, de birouri.

Dacă la verificarea celei de-a doua tranșe de plată se constată faptul că **suma publică nerambursabilă utilizată** pentru achiziția terenului construit/ neconstruit **este mai mare de 10%** din valoarea nerambursabilă aferentă **obiectivelor îndeplinite** (calculată conform procentelor), cea de-a doua tranșă de plată va fi diminuată cu **diferența** până la suma acceptată.

În cazul în care diferența este mai mare decât cea de-a doua tranșă de plată, se constituie, în completare, un **debit de recuperat din prima tranșă de plată.**

Cu titlu de exemplu:

⁴ Capital de lucru sau fond de rulment: fondurile disponibile pentru activitatea de zi cu zi.

⁵ Capitalizarea întreprinderii: acumulare de capital, transformarea profiturilor acumulate și a rezervelor în capital emis.

Pentru un proiect cu valoare 40.000 euro la care obiectivul obligatoriu de îndeplinit a fost respectat dar nu a fost îndeplinit un obiectiv specific care participă cu 20% la îndeplinirea obiectivului general al proiectului, valoarea totală eligibilă a terenului construit/neconstruit este de:

$$10\% * 80\% * 40.000 \text{ euro} = 3.200 \text{ euro}$$

(2) Cheltuieli cu mijloacele de transport specializate

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanța umană;
- Autospeciala pentru salubritate;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu - exclus cap tractor și remorca autocisternă sau una din ele separat)
- Mașina de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Auto vidanță;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat).
- Mijloc de transport de agrement (ex.: ATV, biciclete, trotinete etc.).

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- ✚ mijlocul de transport să fie încadrat în categoria N1 sau N2⁶ cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces în cabina;
- ✚ să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusă prin proiect, cu excepția ambulanțelor veterinare;
- ✚ în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atestă că autovehiculul este dotat conform Hotărârii Consiliului Național 2016; RAR va face mențiunea „echipare specifică intervenției medicină veterinară”
- ✚ în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare.
- ✚ mijlocul de transport **nu va fi folosit pentru alte activități** decât pentru cele propuse prin proiect.

Mijloacele de transport de mai sus trebuie să fie compacte, specializate și să deservească exclusiv activitățile propuse prin proiect. Nu se acceptă mijloace de transport de tip tractor/ cap tractor cu remorcă/ semiremorcă (capul tractor poate fi folosit și pentru alte tipuri de activități).

Se va aduce obligatoriu omologarea RAR la ultima tranșă de plată.

Tipurile de ambarcațiuni ce pot fi achiziționate:

- a) bărci cu rame, canotci, caiace, canoe, bărci cu vele
- b) ambarcațiuni sportive de agrement cu mecanism de propulsare cu pedale (hidrobiciclete)
- c) ambarcațiuni de agrement autopropulsate tip barcă cu motor și barca cu vele și motor destinate transportului turistilor conform HG 2195/2004 privind stabilirea condițiilor de introducere pe piața și/ sau punere în funcțiune a ambarcaunilor de agrement și cu acordul custodelui, în cazul ariilor naturale protejate.

Atenție: Tipurile de ambarcațiuni menționate la punctele a), b), c) vor fi achiziționate doar în scop de agrement!

Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare.

În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement (ex.: arc, echipament Paintball, echipamente gonflabile etc.) solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate **numai în scopul servirii obiectivelor propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Planul de afaceri.**

⁶ Conform prevederilor Ordinului nr.1275/2009 pentru modificarea și completarea Reglementărilor privind omologarea individuală, eliberarea cărții de identitate și certificarea autenticității vehiculelor rutiere - RNTR 7

În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare) se constată **utilizarea mijloacelor de transport și a echipamentelor de agrement în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă și nu se va mai efectua nicio plată ulterioară. La depunerea Cererii de Finanțare, solicitantul trebuie să fie înregistrat la ONRC ca micro-întreprindere/ întreprindere mică cu sediul social și punctul de lucru (dacă este cazul) pentru care se solicită finanțare, în teritoriul GAL „Confluente Nordice”.

Atenție! În ariile naturale protejate sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate numai cu acordul administratorului/ custodelui ariei naturale respective.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICE - DE TIPUL PENSIUNILOR AGROTURISTICE

- ✚ Solicitantul trebuie să desfășoare o activitate agricolă creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi - la momentul depunerii cererii de finanțare. După încheierea contractului de finanțare, beneficiarul poate renunța la activitatea agricolă cu condiția desfășurării unei activități meșteșugărești cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat (pentru a respecta prevederile OANT 65/2013).
- ✚ În cazul start-up-urilor, activitatea agricolă poate fi dovedită de asemenea și în cazul în care acționarul majoritar absolut (care deține minimum 50%+1 din acțiunile/părțile sociale ale solicitantului) a desfășurat activitate agricolă la momentul depunerii Cererii de Finanțare;
- ✚ Exploatarea agricolă aferentă agropensiunii trebuie să fie amplasată pe raza aceleiași unități administrativ - teritoriale (comună) cu amplasamentul pe care se va realiza și investiția (în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr 65/2013, cu modificările și completările ulterioare);
- ✚ **Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare de tipul pensiunilor agroturistice⁷ trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. Nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii pentru pensiuni agroturistice clasificate la minimum o margaretă ;**
- ✚ Pensiune agroturistică este o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.
- ✚ În pensiunile agroturistice, turiștilor li se oferă masa preparată din produse naturale, preponderent din gospodăria proprie sau de la producători autorizați de pe plan local iar gazdele se ocupă direct de primirea turiștilor și de programul acestora pe tot parcursul sejurului pe care îl petrec la pensiune. La cea de-a doua tranșă de plată beneficiarii vor depune obligatoriu Autorizația sanitar-veterinară.
- ✚ Pe toată perioada de valabilitate a contractului, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfășura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.
- ✚ Schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire turistică de tipul pensiune agroturistică este considerată **investiție nouă**;

Atenție! Prognoza de venituri trebuie să reflecte veniturile din activitățile aferente codului/ codurilor CAEN pentru care se solicită finanțare, așa cum este specificat și în titlul secțiunii din Planul de Afaceri respectiv Prognoza veniturilor și evoluția activității propuse prin proiect. În cazul în care, în prognoza de venituri sunt incluse venituri și din alte activități aferente unor coduri CAEN pentru care nu se solicită finanțare în proiect, la evaluarea proiectelor aceste venituri nu vor fi luate în considerare pentru calculul procentului de minim 30% . Totodată, aceste venituri nu vor fi luate în considerare nici în calculul procentelor pentru punctarea în cadrul Principiului de selecție P4, respectiv Principiul stimulării unui nivel ridicat de calitate al planului de afaceri, care va fi stabilit în funcție de producția comercializată sau activitățile prestate, în procent de peste 30% din valoarea primei tranșe de plată.

⁷ A se vedea: ANEXA nr. 15 din Ordinul nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare

- ✚ Pentru investițiile noi în structurile de primire turistică de tipul pensiune agroturistică (construcție nouă /schimbarea destinației unei clădiri) suprafața de teren aferentă structurii de primire turistică trebuie să fie în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare, în vederea evitării supra-aglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural;
- ✚ Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic;
- ✚ Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA PARCURI PENTRU RULOTE, CAMPINGURI ȘI TABERE

Atenție! În cadrul proiectelor care vizează activități în cadrul CAEN 5530 - Parcuri pentru rulote, camping și tabere, pentru construire căsuțe capacitatea de cazare construită/modernizată prin proiect se va limita la capacitatea maximă de cazare de 3 - 4 locuri/ căsuță, fără a fi limitat numărul căsuțelor, iar pentru bungalowuri - se acceptă construirea unui singur bungalow cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri de cazare). Structurile dezvoltate prin proiecte finanțate pe acest cod CAEN trebuie să respecte prevederile aplicabile OANT 65/2013, inclusiv definițiile și criteriile minime obligatorii prevăzute în Anexa 1(6) a acestui act normativ.

Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.

Pentru proiectele prin care se propun venituri din organizare de tabere, grupurile de turiști vor fi cazate în căsuțe sau bungalow.

- ✚ Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul camping.
- ✚ Taberele vor fi incluse în structurile de primire turistică de tip camping
- ✚ Campingul poate asigura servicii de cazare în corturi și/ sau căsuțe de tip camping și/ sau bungalow, atât cât și spații de campare pentru rulote
- ✚ Capacitatea de cazare și suprafața aferentă campingului trebuie să respecte prevederile Anexei 16 din OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare
- ✚ Căsuțele de tip camping vor avea capacitate de cazare de maxim 4 locuri, asigurând o distanță față de celelalte căsuțe de minim 3 m, necesară parcării unei mașini
- ✚ În cadrul perimetrului campingului se acceptă construirea unui singur bungalow, ca spațiu de cazare complementar, cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri).
- ✚ Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Anexa nr. 14 referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul bungalow
- ✚ Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

ATENȚIE!

- Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic
- Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de rulote

Atenție! În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de a doua tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

5.2 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Nu sunt eligibile

- ✚ cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților Economice Naționale, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I la Tratat;
- ✚ cheltuielile aferente domeniilor exceptate în conformitate cu prevederile Ordinului MADR nr.1731/2015, cu modificările și completările ulterioare

În cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuieli neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute în Cap. 8.1 al PNDR 2014 - 2020, și anume:

- ✓ cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;
- ✓ cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția:
 - costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea Cererii de Finanțare;
 - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun și înființare/reconversie plantații pomicole;
 - cheltuielilor pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art. 35 din reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate după depunerea Cererii de Finanțare, conform art. 60 alin.(2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- ✓ cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- ✓ cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- ✓ cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și anume:
 - a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
 - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
 - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- ✓ în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Atenție! Nu este eligibilă achiziționarea utilajelor agricole în cadrul proiectelor care vizează activități non-agricole.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili, conform listelor indicative de cheltuieli eligibile aferente măsurii din SDL.

Atenție! Având în vedere prevederile privind complementaritatea și demarcarea operațiunilor, în cazul unei suprapunerii geografice între un Grup de Acțiune Locală pentru pescuit (FLAG) și un GAL, POPAM va finanța zonele pescărești și entitățile implicate în sectorul piscicol, iar PNDR nu va viza nicio investiție în acest sector.

CAPITOLUL 6 - VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

În cazul Măsurii 3, principiul finanțării nerambursabile este acela al acordării unei prime de instalare pentru înființarea unei activități noi în spațiul GAL Confluente Nordice.

Sprijinul public nerambursabil:

- ✚ este de 40.000 de euro/proiect
- ✚ se acordă în baza unui Plan de afaceri;

Atenție! Sprijinul se acordă sub formă de sumă forfetară și este de 40.000 euro. Nu se alocă sume intermediare.

- ✚ se acordă cu respectarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1407/2013;
- ✚ se acordă în baza prevederilor Ordinului MADR nr. 1731/2015
- ✚ nu trebuie să depășească 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive, cu excepția întreprinderilor unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.

Sprijinul pentru înființarea de activități neagricole în zona GAL Confluente Nordice se acordă sub formă de primă, în

Atenție! În cazul în care, prin acordarea ajutorului de minimis solicitat prin Cererea de Finanțare depusă pe Măsura 3, s-ar depăși plafonul de 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică), proiectul va fi declarat neeligibil.

două tranșe de plată autorizate de AFIR, astfel:

- ✚ **prima tranșă** -70% din cuantumul sprijinului după semnarea Contractului de Finanțare;
- ✚ **a doua tranșă** - 30% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția respectării Planului de Afaceri, fără a depăși cinci ani de la încheierea Contractului de Finanțare.

Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 5 ani și include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe.

În cazul neîndeplinirii corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Ajutoarele de minimis nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, autoturisme sau autovehicule de transport persoane.

Serviciile integrate, în care transportul propriu-zis reprezintă doar un element, cum ar fi serviciile de mutare, serviciile poștale sau de curierat ori colectarea deșeurilor sau serviciile de prelucrare, nu ar trebui considerate servicii de transport.

Potrivit art. 9 litera c) din OMADR 1731/2015, data acordării ajutorului de minimis se considera data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc înțepinderii respective.

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1306/ 2013, „nu sunt eligibili solicitanții/beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020”.

Atenție! În cazul constatării de către AFIR a unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

CAPITOLUL 7 - COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE LA GAL

În cazul sprijinului pentru înființarea de activități neagricole în teritoriul GAL Confluente Nordice se aplică principiul finanțării nerambursabile sub forma unei prime/sume forfetare.

Un solicitant al sprijinului prin Măsura 3 poate depune în același timp proiecte pentru alte măsuri /submăsuri din cadrul GAL/PNDR pentru a fi cofinanțate prin FEADR cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis;
- b) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;
- c) dacă proiectele nu formează împreună un flux tehnologic.

7.1 Completarea Cererii de Finanțare

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare - versiunea la zi - însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor, care vor fi legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și / sau înlocuirea acestora .

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet www.gal.confluentenordice.ro.

Este obligatorie completarea anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” - părți integrante din Cererea de Finanțare, cu respectarea formatului standard și a conținutului acestora.

Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Atenție! Nu se adaugă alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate mai sus!

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard.

Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor strategiei.

Responsabilitatea completării Cererii de Finanțare în conformitate cu Ghidul de Implementare aparține solicitantului.

7.2 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare

Depunerea se va realiza la sediul GAL Confluente Nordice, sub forma cererii de finanțare și a documentelor anexă, atașate cererii de finanțare (**conform Listei Documentelor - secțiunea E din Cererea de Finanțare**).

Dosarele Cererilor de Finanțare sunt depuse personal de către reprezentantul legal, așa cum este precizat în formularul Cererii de Finanțare, sau de către un împuternicit prin procură legalizată (în original) al reprezentantului legal, la sediul GAL Confluente Nordice, înaintea datei limită care figurează în apelul de primire de proiecte.

Solicitanții vor depune cererea de finanțare într-un exemplar original și două exemplare copie (pe suport de hârtie) și trei exemplare în format electronic (scanat), la sediul GAL CN împreună cu documentele originale.

Important: Copia electronică (pe suport CD/DVD, va fi realizată prin scanarea tuturor documentelor atașate cererii de finanțare, salvate ca fișiere distincte, cu denumirea conform listei documentelor (Secțiunea specifică E din Cererea de finanțare) și paginile la care se găsesc. Scanarea se va efectua după finalizarea dosarului (paginare, mențiunea copie conform originalului, etc...), înainte de a fi legat, cu o rezoluție de scanare maximă de 300 dpi (recomandat 150 dpi), în fișiere format PDF.

Denumirile fișierelor nu trebuie să conțină caractere de genul: “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”, nu trebuie să conțină două puncte succesive “..”. Numărul maxim de caractere ale denumirii unui fișier nu trebuie să fie mai mare de 128, iar numărul maxim de caractere ale denumirii unui director de pe CD nu trebuie să fie mai mare de 128 de caractere.

Solicitantul finanțării se va asigura că deține un exemplar complet al cererii de finanțare și a documentelor suport anexate acesteia, întocmit conform prevederilor de la capitolul anterior marcat IMPORTANT.

De asemenea, pe CD trebuie să fie pusă și forma editabilă a Cererii de finanțare în format Excel.

Fiecare exemplar va conține formularul Cerere de finanțare corect completat și anexele tehnice și administrative.

Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreapta, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”.

Fiecare exemplar din Cererea de Finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor.

Fiecare pagină va trebui să aibă semnătura reprezentantului legal și ștampila, tot în partea dreaptă sus. Documentele anexate în copie vor avea și precizarea „Copie conform cu originalul”.

Dosarul Cererii de Finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un **opis**, cu următoarele elemente:

Nr. crt.	Titlul documentului	Nr. Pagină (de la... până la...)
----------	---------------------	----------------------------------

OPISUL va fi numerotat cu pagina 0.

Pe ultima pagină a dosarului, pe verso, se scrie „Acest dosar conține un număr de n pagini, numerotate de la 1 la n”, se înnoadă sfoara ce leagă dosarul și se lipește deasupra ei un triunghi de hârtie albă. Pe colțurile acestui triunghi se pune ștampila și semnătura beneficiarului, ca un sigiliu.

7.3 Verificarea Dosarului Cererii de Finanțare

Verificarea Conformității Cererii de Finanțare

La nivelul Asociației Grupul de Acțiune Locală Confluente Nordice, primirea proiectelor va fi efectuată de angajații GAL pe toată perioada APELULUI DE SELECȚIE, în programul orar stabilit și făcut public de către asociație. GAL Confluente Nordice va verifica conformitatea proiectului, respectarea criteriilor de eligibilitate, va solicita informații suplimentare și va acorda punctajele aferente fiecărei cereri de finanțare, în conformitate cu cerințele impuse prin fișa tehnică a măsurii. Verificările se realizează pe evaluări documentate, în baza unor fișe de verificare și a unor metodologii disponibile pe site-ul www.gal.confluentenordice.ro.

Evaluarea și selectarea proiectelor efectuate de către angajații GAL sau experți externi care vor respecta principiul de verificare „4 ochi”, respectiv vor fi semnate de minimum 2 angajați cu atribuții în evaluarea și selecția proiectelor.

Pentru evaluarea proiectelor se întreprind următorii pași importanți:

- **Evaluare conformității:** se face conform Metodologiei de aplicat pentru verificarea conformității, specifice măsurii 3, completându-se Fișa de verificare a conformității;

Controlul conformității constă în verificarea Dosarului Cererii de Finanțare:

- Dacă este corect completat;
- Prezentat atât în format tipărit, cât și în format electronic;
- Dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente în trei exemplare: un original și două copii precum și valabilitatea acestora (dacă este cazul).

Termenul pentru această etapă este de maxim 3 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de finanțare la GAL;

Solicitantul este invitat să revină la sediul GAL după evaluarea conformității, pentru a fi înștiințat dacă cererea de finanțare este conformă sau să i se explice cauzele neconformității.

În cazul în care solicitantul nu acceptă să depună și documentele originale, acestea vor fi verificate la finalizarea verificării conformității, în prezența solicitantului.

Atenție! Aceeași cerere de finanțare poate fi declarată neconformă de maximum două ori pentru același apel de proiecte.

Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o cerere de finanțare conformă, nu o mai poate redepune în aceeași sesiune.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de finanțare este declarată neconformă;
- Cererea de finanțare este declarată conformă;

Dacă Cererea de finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare.

➤ Verificarea Eligibilității Cererii de Finanțare

Se face conform METODOLOGIEI de aplicat pentru verificarea criteriilor de eligibilitate, completându-se Fișa de verificare a eligibilității, specifice Măsurii 3.

Verificarea eligibilității constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate;
- verificarea planului de afaceri;

GAL Confluente Nordice își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată că este necesar.

Informațiile suplimentare se vor solicita în format letric, de către angajații GAL cu atribuții în procesul de evaluare și selecție.

Răspunsul va fi transmis tot în format letric, în 3 (trei) exemplare - un original și două copii, cu opis numerotat cu 0 și însoțite de copiile electronice pe CD. Paginile vor fi numerotate lizibil, ștampilate și semnate de către solicitant în colțul din dreapta sus (similar dosarului Cererii de finanțare).

Termenul de răspuns este de 5 zile lucrătoare de la data primirii formularului de solicitare a informațiilor suplimentare.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

- în cazul în care documentul tehnic (Planul de afaceri) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lui ori față de cele menționate în Cererea de Finanțare.
- Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare. Informațiile nesolicitate transmise de solicitanți nu vor fi luate în considerare.
- în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.

Pentru criteriile de eligibilitate se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de finanțare.

Atenție! Clarificările cuprinse în documentele primite ca urmare a solicitării de informații suplimentare **nu pot fi folosite pentru suplimentarea punctajului. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.**

Atenție!

În etapa de evaluare a proiectului, experții GAL pot realiza vizite pe teren, dacă se consideră necesar. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru Cererile de Finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va formula numai după verificarea pe teren.

În urma evaluării eligibilității pot exista următoarele situații:

- ✓ proiectul este **neeligibil**, caz în care solicitantul este înștiințat cu privire la acest aspect;
- ✓ proiectul este **eligibil**, caz în care proiectul va trece la etapa de verificare a criteriilor de selecție;

Termenul de realizare a verificării eligibilității și a criteriilor de selecție este de maxim 28 zile lucrătoare de la data încheierii sesiunii de depunere a proiectelor.

CAPITOLUL 8 - SELECȚIA PROIECTELOR

8.1 Procedura de evaluare și selecție

Procedura detaliată de evaluare și selecție a proiectelor pentru M3 se regăsește pe site-ul www.gal.confluentenordice.ro.

Evaluarea și selecția proiectelor.

GAL „Confluente Nordice” va stabili:

- punctajul acordat pentru fiecare criteriu de selecție, astfel încât, punctajul maxim pe proiect să nu depășească 100 de puncte;
- punctajul minim pe proiect, obligatoriu de obținut, pentru ca acesta să fie selectat;
- criteriile de departajare ale proiectelor cu același punctaj.

Evaluarea criteriilor de selecție se face de către angajații care au efectuat evaluarea proiectelor, numai pentru cererile de finanțare declarate eligibile.

Rezultatul verificării criteriilor de selecție se consemnează de responsabil în **Fișa de verificare a criteriilor de selecție**, întocmită pentru fiecare cerere de finanțare eligibilă în parte, și contrasemnata conform principiului de verificare „4 ochi” de responsabilul care verifică.

Comitetul de selecție este format din 7 membri ai parteneriatului. Pentru fiecare membru al comitetului de selecție există un membru supleant. La selecția proiectelor, se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv

pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție, din care peste 51% să fie din mediul privat și societate civilă, organizațiile din mediul urban reprezentând mai puțin de 25%. Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor, la aceste selecții va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, din cadrul Compartimentului de Dezvoltare Rurală de la nivel regional aflat în subordinea MADR.

Dacă unul dintre membrii comitetului de selecție constată că se află într-o situație de conflict de interese în raport cu unul dintre solicitanții proiectelor depuse pentru selecție, acesta nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Comitetul de selecție al GAL trebuie să se asigure de faptul că proiectul ce urmează a primi finanțare răspunde obiectivelor propuse în SDL și se încadrează în planul financiar al GAL. Proiectele care nu corespund obiectivelor și priorităților stabilite în SDL pe baza căreia a fost selectat GAL, nu vor fi selectate în vederea depunerii la AFIR.

8.2 Criterii de selecție

Verificarea criteriilor de selecție se realizează **pentru toate Cererile de Finanțare declarate eligibile și vor fi în conformitate cu criteriile de selecție și punctajele aferente** stabilite în prezentul ghid.

GAL Confluente Nordice va evalua documentele și va selecta proiectele, pe baza criteriilor de selecție aprobate în SDL, în cadrul unui proces de selecție transparent. Experții GAL vor completa „Fișa de evaluare a criteriilor de selecție”.

Punctajul proiectului se calculează în baza următoarelor **principii și criterii de selecție**:

Atenție! Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanțare.

Nr. crt.	Principii și criterii de selecție	GRILĂ Punctaj	Punctaj acordat de GAL CN
1.	Proiecte care prevăd diversificarea activității agricole a fermelor existente către activități neagricole	Max. 10 p	
	Proiecte care sunt inițiate de o întreprindere existentă, care a desfășurat în principal activitate în domeniul agricol și intenționează să-și diversifice activitatea în sectorul non-agricol. Activitatea agricolă trebuie să fie realizată pe perioada a cel puțin 12 luni de la data înființării și până la data depunerii cererii de finanțare.	10p	
2.	Prioritizarea proiectelor în sectoarele cu potențial de creștere	Max. 20 p	
	2.1 Proiecte ce vizează activități de producție din sectoarele cu potențial de creștere sau servicii medicale, sanitar-veterinare.	20p	
	Proiectul vizează activități conform codului CAEN aferent activității scorate		
	2.2. Proiecte ce vizează servicii din sectoarele cu potențial de creștere (cu excepția serviciilor medicale, sanitar-veterinare și de turism sau de agroturism).	10 p	

	Proiectul vizează prestarea de servicii conform codului CAEN aferent serviciului scorat.		
3.	Prioritizarea proiectelor care prevăd activități turistice / agroturistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/ destinații ecoturistice/ zonele cu arii naturale protejate	Max. 15 p	
	3.1. Proiecte ce vizează investiții în turism /agroturism (pensiuni turistice /agroturistice și/sau servicii de agrement) în zonele cu potențial turistic ridicat* (* Zonele cu potential turistic ridicat sunt cele care se regasesc în Anexa nr.9 si Anexa 9.1)	15 p	
	3.2. Proiecte ce vizează investiții în turism /agroturism (pensiuni turistice /agroturistice și/sau servicii de agrement) în zonele cu destinații ecoturistice sau in zone cu arii naturale protejate	10 p	
4.	Nivelul de calitate al planului de afaceri	Max. 15 p	
	4.1. Proiecte care prevăd în planul de afaceri producție comercializată sau activități prestate într-un procent mai mare de 40% din valoarea primei tranșe de plată. Verificarea se realizează în baza prognozelor din Planul de afaceri.	15 p	
	4.2. Proiecte care prevăd în planul de afaceri producție comercializată sau activități prestate într-un procent mai mare de 30% și până la 40% din valoarea primei tranșe de plată. Verificarea se realizează în baza prognozelor din Planul de afaceri.	10 p	
5.	Proiecte derulate de femei/tineri cu vârsta pana în 40 de ani la data depunerii proiectului	10 p	
6.	Prioritizarea proiectelor cu beneficiari direcți ai măsurilor M1/2B și M2/2A	5 p	
7.	Proiecte care au un caracter inovativ la nivelul microregiunii GAL "Confluente Nordice"	5 p	
	<i>Inovarea este o activitate din care rezultă un produs, bun sau serviciu, nou sau semnificativ îmbunătățit sau un proces nou sau semnificativ îmbunătățit, o metodă nouă de marketing sau o metodă nouă organizațională în practicile de afaceri, în organizarea locului de muncă sau în relațiile externe. Inovarea este bazată pe rezultatele unor tehnologii noi, pe noi combinații ale tehnologiei existente sau pe utilizarea altor cunoștințe obținute de întreprindere.</i> <i>Inovarea de produs (bun sau serviciu) reprezintă introducerea unui bun sau a unui serviciu, nou sau semnificativ îmbunătățit în privința caracteristicilor sau modului său de folosire (aceasta poate include îmbunătățiri semnificative în privința specificațiilor tehnice, componentelor și materialelor, software-ului incorporat, ușurinței de utilizare sau a altor caracteristici funcționale)</i> <i>Produsele inovate pot fi noi pentru piață sau noi numai pentru întreprindere. O întreprindere poate avea inovare de produs</i>	5 p	

	<i>chiar dacă acesta nu este nou pentru piață, dar este nou pentru întreprindere.</i> Inovarea de proces reprezintă implementarea unei metode noi sau semnificativ îmbunătățite de producție sau livrare (acestea pot include schimbări semnificative de tehnici, echipamente și/ sau software), cu scopul de reducere a costurilor unitare de producției și distribuției, să îmbunătățească calitatea, să producă sau să distribuie produse noi sau îmbunătățite semnificativ. De asemenea, o întreprindere poate avea inovare de proces, chiar dacă ea nu este prima care a introdus procesul pe piață. (Sursa: Guidelines for collecting and interpreting innovation data, ediția a 3a - OSLO MANUAL, OECD, European Commission, Eurostat, 2005)		
	Proiectele care prevăd angajarea de persoane noi	Max 20 puncte	
8.	8.1 Solicitantul creează trei locuri de muncă noi	20 puncte	
	8.2 Solicitantul creează două locuri de muncă noi	15 puncte	
	8.3 Solicitantul creează un loc de muncă nou	10 puncte	
TOTAL			

Selecția proiectelor se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile pentru selecție, iar pentru proiectele cu același punctaj departajarea acestora se va face în ordinea următoarelor prioritati:

1. Numărul de locuri de muncă create
2. Procentul producției comercializate sau a activităților prestate, în ordine descrescătoare

Pentru această măsură pragul minim este de 15 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

Pe toată perioada de valabilitate a contractului, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfășura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.

Nu există obligativitatea menținerii activității agricole pe toată perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare, sub condiția înlocuirii activității agricole cu o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.

La depunerea Cererii de Finanțare, solicitantul trebuie să fie înregistrat la ONRC ca micro-întreprindere/ întreprindere mică cu sediul social și punctul de lucru (dacă este cazul) pentru care se solicită finanțare, în teritoriul GAL „Confluente Nordice”.

Sunt eligibile proiectele care propun activități aferente mai multor coduri CAEN (de la un singur cod CAEN până la maximum 5 (cinci)), în situația în care solicitantul propune realizarea de activități aferente mai multor coduri CAEN, acestea trebuie să se completeze, dezvolte sau să se optimizeze reciproc.

În cazul în care prin proiect sunt propuse activități complementare aferente mai multor coduri CAEN, care ar primi punctaje diferite la oricare dintre criteriile de selecție, proiectul va primi punctajul cel mai mic aferent celui criteriu.

Etapale procesului de selecție:

Etapă I: După evaluarea proiectelor, la nivelul GAL se elaborează și se publică Raportul de evaluare al proiectelor în termen de maxim 3 zile lucratoare de la finalizării verificării criteriilor de selecție, care include proiectele eligibile și selectate, proiectele eligibile și neselectate, proiectele neeligibile și proiectele retrase.

Etapă II: perioada de depunere și de soluționare a contestațiilor

În a doua etapă (dacă se depun contestații), se publică Raportul intermediar de selecție / soluționare a contestațiilor, care include: Statutul inițial al proiectului, Statutul proiectului în urma instrumentării contestației și implicit Rezultatul Contestației, însoțit de decizie (admis sau respins).

Elaborarea Raportului de contestații se va realiza în termen de maxim 3 zile lucratoare de la soluționarea contestației. Elaborarea Raportului intermediar de selecție se va realiza în termen de maxim 5 zile lucratoare de la data publicării raportului de contestații.

Etapă III: se elaborează și se publică Raportul de selecție, care include toate proiectele eligibile și selectate, proiectele eligibile și neselectate, proiectele neeligibile, inclusiv cele soluționate în urma contestațiilor (dacă e cazul) și proiectele retrase.

Raportul de selecție se va elabora în termen de de maxim 6 zile lucratoare de la publicării raportului de evaluare sau raportului intermediar de selecție (daca este cazul).

CAPITOLUL 9 - DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA CERERII DE FINANȚARE LA OJFIR/CRFIR

Dacă cererea de finanțare depusă și evaluată la GAL a fost selectată prin Raportul de Selecție final, aceasta va fi depusă la structurile teritoriale ale AFIR pe raza căruia se implementează proiectul.

Reprezentanții GAL sau solicitanții pot depune la AFIR proiectele selectate de către GAL nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la Raportul de selecție final întocmit de GAL, astfel încât să se poată realiza evaluarea și contractarea acestora în termenul limită prevăzut de legislația în vigoare.

9.1 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare la OJFIR/CRFIR

Cererile de finanțare vor fi depuse la AFIR de către solicitant sau un împuternicit al acestuia. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici pe reprezentantul GAL să depună proiectul.

Cererea de finanțare se depune în format letric în **ORIGINAL** - 1 exemplar, împreună cu formatul electronic (CD - 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole de la nivelul OJFIR. Pentru acele documente care rămân în posesia solicitantului, copiile depuse în Dosarul cererii de finanțare trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul”.

Dosarul cererii de finanțare conține Cererea de finanțare, însoțită de anexele administrative conform listei documentelor, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor.

Toate cererile de finanțare depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 la structurile teritoriale ale AFIR trebuie să fie însoțite în mod obligatoriu de:

- Fișa de verificare a eligibilității, întocmită de GAL (formular propriu) și avizată de CDRJ prin completarea Formularului 3;
- Fișa de verificare a criteriilor de selecție, întocmită de GAL (formular propriu) și avizată de CDRJ prin completarea Formularului 3;
- Fișa de verificare pe teren, întocmită de GAL (formular propriu) - dacă este cazul;
- Raportul de selecție, întocmit de GAL (formular propriu) și avizat de CDRJ;
- Raportul de contestații, întocmit de GAL (formular propriu) - dacă este cazul;
- Raportul suplimentar, întocmit de GAL (formular propriu) - dacă este cazul;
- Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL privind evitarea conflictului de interese (formular propriu);
- Formularul 2 - Formular de verificare a apelului de selecție emis de CDRJ;
- Formularul 3 - Formular de verificare a procesului de selecție emis de CDRJ.

CAPITOLUL 10 - CONTRACTAREA FONDURILOR

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul, experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului/Deciziei de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată. O copie a formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul/Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Toate Contractele de finanțare (C1.1L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 (Cod manual: M01-01).

Pentru Contractele de finanțare se vor respecta pașii procedurali și se vor utiliza modelele de formulare din cadrul Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 (Cod manual: M 01-01)/modificare contracte - Manual de procedură pentru implementare - Secțiunea I: Modificarea contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare, (Cod manual: M 01-02), în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată.

Cursul de schimb utilizat se stabilește astfel:

- pentru măsurile pentru care regulamentele europene nu prevăd plăți anuale de sprijin este cursul euro-leu de la data de 1 ianuarie a anului în care a fost luată decizia de acordare a finanțării, respectiv anul semnării contractului de finanțare, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene <http://www.ecb.int/index.html>;
- pentru măsurile în cadrul cărora sprijinul se acordă în plăți anuale, cursul de schimb aplicabil fiecărei plăți va fi cursul de schimb BCE valabil pentru data de 1 ianuarie a anului pentru care se efectuează plata respectivă.

Atenție! Pe durata de valabilitate (inclusiv monitorizarea) a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.

Expertul CRFIR poate solicita informații suplimentare beneficiarului în vederea încheierii Contractului/Deciziei de finanțare, prin intermediul formularului C3.4L.

În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor/Deciziilor finanțate prin Submăsura 19.2, CRFIR are obligația de a transmite către beneficiar și către GAL decizia de neîncheiere/încetare.

În cazul proiectelor pentru care nu s-au încheiat Contracte de finanțare, precum și în cazul Contractelor de finanțare încetate, beneficiarii pot solicita restituirea Cererii de Finanțare, exemplar copie, în format electronic (CD).

Pe tot parcursul derulării Contractelor/Deciziilor de finanțare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului dacă este semnalată o neregulă asupra aplicării procedurii de evaluare, contractare și implementare ce ridică suspiciuni de fraudă. În cazul în care se constată că s-a produs o neregulă în aceste etape de evaluare și derulare a Contractului/Deciziei de finanțare, AFIR poate dispune încetarea valabilității angajamentului legal printr-o notificare scrisă din partea AFIR, adresată beneficiarului, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

Durata de execuție a Contractului de Finanțare

Este de maximum 60 de luni și cuprinde:

- ✓ *durata de realizare a obiectivelor și implementarea corectă a Planului de afaceri, de maximum 57 de luni de la semnarea contractului și reprezintă termenul limită până la care beneficiarul poate depune cererea pentru a doua tranșă de plată, la care se adaugă :*
- ✓ *maximum 90 de zile calendaristice pentru efectuarea celei. de-a doua tranșe de plată .*

Durata de valabilitate a Contractului de Finanțare

Cuprinde durata de execuție a Contractului de Finanțare, la care se adaugă 3 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de către Autoritatea Contractantă.

10.1 Semnarea contractelor de finanțare

Pentru proiectele selectate, AFIR notifică beneficiarul privind selectarea Cererii de Finanțare în vederea prezentării documentelor necesare contractării precum și a documentelor originale depuse în copie la Dosarul Cererii de Finanțare, pentru ca expertul AFIR să verifice conformitatea cu originalul acestora. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a lua la cunoștință Contractul de Finanțare și nici nu anunță AFIR că nu se poate prezenta în termen, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar nerambursabil.

Obiectul Contractului de Finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant.

Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele acestuia, inclusiv în Cererea de Finanțare aprobată, pe care acesta are **obligăția de a le respecta**.

IMPORTANT!

Se recomandă ca solicitantul, respectiv beneficiarul sprijinului financiar, să consulte integral textul contractului de finanțare și al anexelor acestuia, să-și asume cele prevăzute în acestea iar după semnarea contractului, trebuie să se asigure că a intrat în posesia acestora.

În perioada monitorizării proiectului de 3 ani de la data celei de-a doua (și ultima) tranșă de plată efectuată de AFIR), **beneficiarul se obligă:**

- ✓ să respecte și să mențină criteriile de eligibilitate și de selecție;
- ✓ să nu modifice obiectivele prevăzute în Planul de afaceri, parte integrantă din Contractul și Cererea de Finanțare,
- ✓ să nu înstrăineze investiția;

IMPORTANT! În cazul nerespectării acestora, sumele acordate vor fi recuperate integral.

- ✓ să nu își înceteze activitatea pentru care a fost finanțat.

IMPORTANT!

Pentru **categoriile de beneficiari** ai finanțării din FEADR care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, **își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare**, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Certificate de cazier judiciar (fără înscrieri privind sancțiuni economico-financiare) al solicitantului și reprezentantului legal, în original, valabil la data încheierii contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare, (doc. 8.1 și 8.2 în Cererea de finanțare);

Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 9.1 și 9.2 în Cererea de Finanțare);

Adresa emisă de instituția financiară (banca/trezorerie) din care să rezulte denumirea și adresa băncii precum și codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR aferente proiectului FEADR. Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului. (doc. 14 în Cererea de Finanțare)

Certificat de cazier fiscal al solicitantului (doc. 16 în Cererea de Finanțare)

10.2 Modificarea contractelor de finanțare

Modificarea Contractului de Finanțare se realizează în următoarele condiții :

- numai în scris,
- **numai în cursul duratei de execuție** a acestuia stabilită prin contract
- **nu are efect retroactiv**
- **cu acordul ambelor părți** prin:
 - ✓ act adițional,
 - ✓ notificare de acceptare
 - ✓ notă de aprobare

Atenție! Excepție fac situațiile în care intervin **modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile**, când **Autoritatea Contractantă** va **notifica în scris beneficiarul** cu privire la aceste modificări, iar **beneficiarul se obligă a le respecta întocmai**.

Cazuri acceptate:

- ✚ în cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a reprezentantului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea Contractantă. Notificarea Beneficiarului va fi însoțită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislația în vigoare de autoritățile competente.
- ✚ în cazul modificării Planului de afaceri, Beneficiarul se obligă să depună documentația aferentă cu cel puțin 3 luni înainte de depunerea tranșei a doua de plată. Pe parcursul duratei de execuție, pot fi aprobate maximum două modificări ale Planului de afaceri.

Conform prevederilor art 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 *”În sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „forța majoră” și „circumstanțele excepționale” sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:*

- (a) decesul beneficiarului;*
- (b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;*
- (c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investiția;*
- (d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiției;*
- (e) exproprierea întregii investiții sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu a putut fi anticipată la data depunerii Cererii de Finanțare.”*

În situația apariției **forței majore/ circumstanțelor excepționale**, durata de execuție a proiectului aferent Contractului de Finanțare se suspendă iar beneficiarul are următoarele obligații:

- ✚ de a notifica AFIR în **maximum 5 zile de la producerea evenimentului**;
- ✚ de a prezenta AFIR **documente justificative** emise de către autoritățile competente în **maximum 15 zile** de la producerea evenimentului;
- ✚ de a notifica AFIR în **maximum 5 zile de la încetarea producerii evenimentului**.

În cazul apariției forței majore/circumstanțelor excepționale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, **nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranșă și, în cazul în care situația nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Contractului de Finanțare, nu se va mai acorda sprijinul aferent tranșei a doua.**

10.3 Încetarea contractului de finanțare

Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului Autoritatea Contractantă constată neîndeplinirea de către beneficiar a obligațiilor asumate la semnarea Contractului de finanțare sau omisiunea notificării AFIR/CRFIR în cazul operării unor modificări care afectează Contractul de finanțare sau în cazul în care se constată deficiențe în implementare, se va demara procedura de încetare a Contractului de finanțare în conformitate cu prevederile Anexei I - "Prevederi generale" și recuperarea ajutorului financiar nerambursabil acordat (dacă au fost efectuate plăți). D

Părțile pot decide, prin acord, încetarea Contractului de finanțare și ca urmare a solicitării scrise din partea beneficiarului, aprobată de Autoritatea Contractantă, caz în care beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă până la data încetării Contractului.

Decizia de încetare a Contractului de finanțare va fi comunicată și GAL.

CAPITOLUL 11 - PLATA

Beneficiarii vor respecta Manualul operațional de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR 2014-2020 și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiarii privați, în conformitate cu cerințele Autorității Contractante. Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private - anexă la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Valoarea sprijinului este de **40.000 de euro/proiect**, în baza unui Plan de afaceri.

Sprijinul pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe de plată autorizate de AFIR, astfel:

-  **prima tranșă -70% din cuantumul sprijinului după semnarea Contractului de Finanțare**
-  **a doua tranșă - 30% din cuantumul sprijinului după îndeplinirea tuturor obiectivelor din Planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la încheierea Contractului de Finanțare.**

Atenție! Sprijinul financiar acordat trebuie utilizat în scopul activității propuse prin proiect și nu în interes personal!

Prima cerere de plată se va depune în maximum 30 de zile de la data semnării Contractului de Finanțare și reprezintă 70% din valoarea sprijinului acordat. Plata se va efectua în maxim 90 de zile de la data declarării conformității cererii de plată de către AFIR.

La depunerea celei de a doua cereri de plată, beneficiarul se obligă să facă dovada creșterii performanțelor economice ale întreprinderii, prin comercializarea produselor proprii/prestarea serviciilor în procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată, valoare calculată excluzând TVA-ul, dacă beneficiarul este platitor de TVA, conform reglementărilor fiscale în vigoare.

Perioada de implementare a Planului de afaceri este de maximum 57 de luni și este urmată de controlul implementării corecte și plata ultimei tranșe. În cazul neimplementării corecte a Planului de afaceri, sumele plătite vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și/sau să nu modifice obiectivele realizate prin proiect pe o perioadă de 3 ani de la cea de-a doua tranșă de plată efectuată de Agenție.
Cea de a doua tranșă va fi utilizată exclusiv pentru dezvoltarea afacerii propuse prin proiect (în Planul de afaceri) cu respectarea cerințelor privind eligibilitatea/neeligibilitatea cheltuielilor prevăzute în OMADR nr. 1731/2015, cu modificările și completările ulterioare.

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie depuse inițial la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată, se va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eșalonare - formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta.

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Dosarul Cererii de Plată (DCP) se depune inițial la GAL în 2 exemplare (original și copie), pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic (copie - 2 exemplare) documentele întocmite de beneficiar. După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR - în funcție de tipul de proiect).

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Pentru proiectele aferente Sub-măsurii 19.2, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente sub-măsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului/deciziei de finanțare.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de implementare.

Atenție! Pentru toate cererile de plată, după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului.

CAPITOLUL 12 - MONITORIZAREA PROIECTULUI

Perioada de monitorizare este de **3 ani de la data ultimei plăți efectuate de către Autoritatea Contractantă.**

La depunerea proiectului și la completarea Planului de afaceri, este obligatorie completarea anexelor „*Indicatori de monitorizare*” și „*Factori de risc*” - părți integrante din Cererea de Finanțare, cu respectarea formatului standard și a conținutului acestora. **Atenție!** Nu se adaugă alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate mai sus!

Prin acțiunile propuse în Planul de afaceri trebuie să se asigure fezabilitatea proiectului și continuitatea activității după încetarea acordării sprijinului, pe toată perioada de execuție și monitorizare a proiectului.

Dacă pe parcursul perioadei de implementare sau de monitorizare a proiectului se încalcă cel puțin un criteriu de eligibilitate, de selecție sau se modifică amplasamentul propus prin Cererea de Finanțare respectiv în Planul de Afaceri, Contractul de Finanțare se reziliază și se procedează la recuperarea întregului sprijin.

În cazul în care în perioada de monitorizare a Contractului de se constată **utilizarea echipamentelor în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă și nu se va mai efectua nicio plată ulterioară.

IMPORTANT!

Pentru **categoriile de beneficiari ai finanțării din FEADR care**, în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție! Pe toată durata de monitorizare a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.

Indicatorii de monitorizare pentru Masura 3 - Dezvoltarea antreprenoriatului

M3- Dezvoltarea antreprenoriatului	Număr de locuri de muncă create - 3
	Cheltuielă publică totală - 100.000
	Număr total de întreprinderi create / sprijinite - 3
	Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecția mediului - 2

CAPITOLUL 13 - DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

13.1 Definiții

Activitate agricolă conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:

- producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;
- menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau
- efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor
- în cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

Activitate complementară reprezintă activitatea care se desfășoară în scopul completării/ dezvoltării/optimizării activității principale sau activității de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfășurată de acesta anterior depunerii proiectului.

Activitate meșteșugărească - producerea și comercializarea produselor care păstrează specificul execuției manuale și artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operații executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea meșteșugurilor, a meseriilor, a produselor și serviciilor cu specific tradițional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale și textile, confecționarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc);

Activități productive - activități în urma cărora se realizează unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a încheiat, care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și care sunt utilizate ca atare, fără să mai suporte alte transformări, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

Activități turistice - servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement dependente sau independente de o structură de primire agro-turistică cu funcțiuni de cazare și servicii de alimentație publică);

Beneficiar - persoană fizică autorizată care a încheiat un Contract de Finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Campingul - structură de primire turistică destinată să asigure cazarea turiștilor în corturi sau rulote, astfel amenajate încât să permită acestora să parcheze mijloacele de transport, să își pregătească masa și să beneficieze de celelalte servicii specifice acestui tip de unitate;

Bungalow - structură de primire turistică de capacitate redusă, realizată de regulă din lemn sau din alte materiale similare. În zonele cu umiditate ridicată (munte, mare) acesta poate fi construit și din zidărie. Este amplasat în perimetrul campingurilor.

Căsuță tip camping este un spațiu de cazare de dimensiuni reduse (maximum 4 locuri), realizat din lemn sau alte materiale similare, compusă, de regulă, dintr-o cameră și un mic antreu sau terasă și uneori dotată și cu grup sanitar propriu.

În înțelesul art. 4 din R(UE) nr. 1307/ 2013 și conform definiției din PNDR 2014 - 2020,

Cererea de Finanțare - reprezintă solicitarea depusă de potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile

Data acordării ajutorului de minimis - data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regulamentul juridic național aplicabil;

Eligibil - reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare - acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Exploatarea agricolă - este o unitate tehnico-economică ce își desfășoară activitatea sub o gestiune unică și are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole și/sau activitatea zootehnică.

Fermier înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, a cărei exploatare se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.

Fișa măsurii - descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

Furnizare de servicii - servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terților, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.

Gospodărie agricolă - totalitatea membrilor de familie, a rudelor sau a altor persoane care locuiesc și gospodăresc împreună, având buget comun, și care, după caz, lucrează împreună terenul sau întrețin animalele, consumă și valorifică în comun produsele agricole obținute. Gospodăria poate fi formată și dintr-un grup de două sau mai multe persoane între care nu există legături de rudenie, dar care declară că, prin înțelegere, locuiesc și se gospodăresc împreună.

Industria creative - acele activități economice care se ocupă de generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației (crearea de valoare economică (profit) prin proprietate intelectuală). Alternativ, sunt denumite industrii culturale sau domenii ale economiei creative: publicitatea, arhitectura, arta, meșteșugurile, design-ul, moda, filmul, muzica, artele scenei, editarea (publishing), cercetarea și dezvoltarea, software-ul, jocurile și jucăriile, TV & radio, jocurile video.

Întreprindere - orice entitate care desfășoară o activitate economică pe o piață, indiferent de forma juridică, de modul de finanțare sau de existența unui scop lucrativ al acesteia;

Întreprindere în activitate - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat;

Întreprindere în dificultate - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

- i. În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (altă decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.
- ii. În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (altă decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

iii. Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

iv. Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

Întreprindere unică - în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

- i. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
- ii. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
- iii. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- iv. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele i-iv sunt considerate întreprinderi unice.

Investiția nouă - cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, echipamente și/sau dotări, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții aparținând întreprinderilor cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială.

Modernizarea - cuprinde achiziția de echipamente și/sau dotări sau lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente întreprinderilor în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale;

Pensiune agroturistică - o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

Perioada de implementare - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.

Perioadă de derulare a proiectului - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Produsele și serviciile meșteșugărești, de mică industrie și artizanale - sunt produsele și serviciile executate de meșteșugari și artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuția manuală a meșteșugarului sau artizanului rămâne componentă substanțială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:

- sunt produse fără restricții privind cantitatea și folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;
- natura specială a produselor meșteșugărești și artizanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiționale, simbolice și semnificative din punct de vedere comunitar și religios;
- cuprind o arie largă de obiecte și activități, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele și ornamentele tradiționale, precum și ale creației populare din diferite genuri;
- produse și servicii cu valoare artistică, dar și utilitară, care păstrează specificul execuției manuale și tradiționale.

- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii și meșterii populari, care păstrează caracterul autentic și specificul etnic și/sau cultural al unei anumite zone.

Reprezentant legal - reprezentant al proiectului care depune Cererea de Finanțare și în cazul în care Cererea de Finanțare va fi selectată, semnează Contractul de Finanțare. Acesta trebuie să aibă responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății;

Solicitant - persoană fizică autorizată sau juridică, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Sprijin nerambursabil - reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Sub-măsura - definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile).

Sumă forfetară -sumă fixă în procent de 100% prestabilită la un anumit quantum fără a mai fi necesară cofinanțarea din partea beneficiarului.

Tehnologia informației sau/ și Tehnologia informației și a comunicațiilor abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale).

13.2 Abrevieri

AFIR - Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale - instituție publică subordonată MADR care derulează FEADR;

AM - PNDR - Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

ANT - Autoritatea Națională pentru Turism;

CRFIR - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a **AFIR** (la nivel național există 8 Centre Regionale).

FEADR - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

GAL-Grup de Acțiune Locală;

MADR - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

OJFIR - Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a **AFIR** (la nivel național există 41 Oficii Județene);

PNDR - Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat **FEADR** și care respectă liniile directe strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

SDL - Strategie de Dezvoltare Locală

CAPITOLUL 14- INFORMAȚII UTILE

14.1 Documente necesare întocmirii Cererii de Finanțare

1. Plan de afaceri.

2.1 Situațiile financiare (bilanț - formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară, în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0).

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele două situații financiare).

Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

sau

2.2 Declarație privind veniturile realizate din România în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular, în care rezultatul brut obținut în anul precedent depunerii proiectului sa fie pozitiv (inclusiv 0)

și/sau

2.3 Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanțare;

sau

2.4 Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii cererii de finanțare.

Pot apărea următoarele situații:

- a) În cazul solicitanților înființați în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.
- b) În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de Finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus Declarația de inactivitate (conform legii) la Administrația Financiară în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de Finanțare solicitantul va depune **Declarația de inactivitate** înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate:

Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară

3. Documente pe care solicitanții trebuie să le prezinte pentru terenurile și clădirile aferente obiectivelor prevăzute în Planul de Afaceri

Pentru situația în care terenul urmează să fie achiziționat ulterior semnării Contractului de Finanțare documentele de proprietate vor fi prezentate la a doua tranșă de plată.

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translativ de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judicata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

a) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune, încheiat în conformitate cu legislația în vigoare, care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru clădiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

c) Dreptul de suprafață - contract de suprafață care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b și c de mai sus vor fi însoțite de **documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)**

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de suprafață,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat)
- g) dreptul de închiriere/locățiune

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locățiune/inchiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectând una dintre cele 2 condiții (situații) de mai jos:

A. vor fi depuse în copie și însoțite de:

- Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și **carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)**

SAU

B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

Clarificarea documentelor de proprietate prezentate la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA, II, IF, care dețin în coproprietate soț/soție, terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:

Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit) se va depune **acordul creditorului privind realizarea investiției și graficul de rambursare a creditului. Acest document va fi adăugat la Cererea de finanțare în câmpul "Alte documente"**

„În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Întreprinderi Individuale sau Întreprinderi Familiale, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de Finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică. Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de Finanțare în câmpul "Alte documente"

4. Extras din Registrul agricol - în copie cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul" pentru dovedirea calității de membru al gospodăriei agricole care desfășoară activitate agricolă pe suprafețe de teren mai mici de 0,3 ha.

5. Pentru întreprinderile care au autorizat codul CAEN propus prin proiect se solicită obligatoriu o Declarație întocmită și asumată prin semnătură de un expert contabil, din care să reiasă faptul că întreprinderea nu a

desfășurat niciodată activitatea pentru care a solicitat finanțare și/sau din care să rezulte că veniturile din activități agricole reprezintă cel puțin 50% din veniturile de exploatare ale solicitantului.

6. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/administrator/PFA, titular II, membru IF).

7. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.

7.1 Hotărâre judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

7.2 Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă.

10. Declarația privind încadrarea în categoria micro-intreprinderilor/ întreprinderilor mici (Anexa 6.1 din Ghidul solicitantului). Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

11. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 6.2 din Ghidul solicitantului).

12. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind neîncadrarea în categoria "firme în dificultate" (Anexa 6.3 din Ghidul solicitantului), semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii. Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu activitate de mai puțin de 2 ani fiscali.

13. Declarație pe propria răspundere a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin Măsura 02 din PNDR (Anexa 6.4 din Ghidul solicitantului)

17. Declarație pe propria răspundere că nici solicitantul și nici un alt membru al gospodăriei nu a mai solicitat în aceeași sesiune/beneficiat de sprijin financiar nerambursabil forfetar pe SM 6.2. sau M 3 (Anexa 14).

18. Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de ANT pentru structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008, cu modificările și completările ulterioare (dacă este cazul).

19. Certificat privind înscrierea în Registrul Unic de Identificare APIA (dacă este cazul).

20. Certificat constatator eliberat de ONRC cu maxim 30 de zile de la data depunerii Cererii de finanțare la GAL

21. Declarație pe propria răspundere a solicitantului de raportare către GAL (Anexa 13)

22. Alte documente (după caz)

Atentie! În categoria "alte documente" intra și acordul administratorului/custodelui ariei naturale respective în cazul în care activitatea propusă prin proiect impune.

DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE (NUMEROTATE CONFORM POZIȚIEI DIN CEREREA DE FINANȚARE)

Certificat de cazier judiciar (fără înscrieri privind sancțiuni economico-financiare) al solicitantului și reprezentantului legal, în original, valabil la data încheierii contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare., (doc. 8.1 și 8.2 în Cererea de finanțare);

Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 9.1 și 9.2 în Cererea de finanțare);

Adresa emisă de institutia finaciara (banca/trezorerie) din care să rezulte denumirea și adresa băncii precum și codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR aferente proiectului FEADR Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului. (doc. 14 în Cererea de finanțare)

Certificat de cazier fiscal al solicitantului (doc. 16 în Cererea de finanțare)

DOCUMENTELE NECESARE LA A II-A TRANȘĂ DE PLATĂ

Autorizația de funcționare.

Pentru proiectele care prevăd investiții în structuri de tipul pensiunilor turistice și agroturistice, din Autorizația de funcționare (sau avizele/ autorizatiile aferente), trebuie să reiasă că pensiunea / agropensiunea este autorizată pentru a oferi masa turiștilor cazați.

Documentele de proprietate pentru teren - pentru situația în care beneficiarul a propus în Planul de afaceri achiziție de teren;

Certificatul de membru al unei Agenții Naționale de Turism sau contractul încheiat cu o agenție de turism autorizată privind introducerea obiectivului în circuitul turistic.

Certificatul de clasificare a obiectivului turistic.

Daca prin intermediul proiectului se prevede realizarea/modernizarea imobilelor:

- **Autorizația de construire**
- **Proces verbal de recepție la terminarea lucrărilor.**

Alte documente justificative (detaliat în Instrucțiunile de plată pentru beneficiarii Măsurii 3).

Pentru obținerea avizelor/ notificărilor/ autorizațiilor, solicitanții vor trebui să depună documentația necesară pentru eliberarea acestora, la instituțiile competente, conform reglementărilor legale în vigoare.

De exemplu, pentru obținerea Notificării de asistență de specialitate de sănătate publică se vor depune: cerere și documente aferente specifice domeniului activității; schița de amplasare în zonă, proiectul obiectivului din care să reiasă circuitele funcționale, destinația spațiilor și suprafețele acestora, după caz; memoriul tehnic privind descrierea obiectivului și a activității care se desfășoară sau se va desfășura în acesta, după caz; dovada achitării tarifului de asistență de specialitate de sănătate publică, conform Ordinului Ministerului Sănătății nr. 1030/2009 privind aprobarea procedurilor de reglementare sanitară pentru proiectele de amplasare, amenajare, construire și pentru funcționarea obiectivelor ce desfășoară activități cu risc pentru starea de sănătate a populației.

14.2 Lista formularelor disponibile pe site-ul GAL

- ✓ Cererea de Finanțare - **Anexa 1**;
- ✓ Planul de afaceri - **Anexa 2**;
- ✓ Contractul de Finanțare - **Anexa 3**;
- ✓ Formulare de plată - **Anexa 4**;
- ✓ Fișa Măsurii 3- **Anexa 5**;
- ✓ Declarații pe propria răspundere - **Anexa 6**;
- ✓ Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare prin Măsurii 3 - **Anexa 7**;
- ✓ Lista codurilor CAEN eligibile numai pentru dotarea clădirilor - **Anexa 8**;
- ✓ Lista zonelor cu potențial turistic ridicat - **Anexa 9**;
- ✓ Lista stațiunilor turistice - **Anexa 9.1**
- ✓ Lista zonelor cu destinații eco-turistice - **Anexa 10**;
- ✓ Lista ariilor naturale protejate (stabilite în conformitate cu OUG nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național) - **Anexa 11**;
- ✓ Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020 - **Anexa 12**;
- ✓ Declarația pe propria răspundere a solicitantului de raportare către GAL - **Anexa 13**
- ✓ Declarație pe proprie răspundere că nici solicitantul și nici un alt membru al gospodăriei nu a mai solicitat în aceeași sesiune/beneficiat de sprijin financiar nerambursabil forfetar pe SM 6.2. sau Măsura 3 GAL - **Anexa 14**